

Előfizetési árak:
Egész évre 16.— P
Félévre 8.— P
K. kir. postatakarékpóztári
csokkzáma száma 38990
A hirdetési díj min-
ként 32 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI., Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lapmegjelenés
minden hó 1-én és 15-én.

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapítattott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Jégszekrények,
bor- és sörkimérő
készülékek, pohár-
állványok minden méret-
ben kaphatók.

Raktáram túlszufolttsága
miatt rendkívül olcsó árban
árusítok. Kedvező fizetési feltételek!
Javítások olcsón és pontosan eszközöl-
tetnek. Kérjen árajánlatot!

Klement András

jégszekrények, bor- és sörkimérő-
készülék üzeme

Budapest, VII., Király ucca 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401-10.

Jóforgalmú vendéglőhelységek

Mezőtúron, a piacra néző sarok-
épületben kedvező feltételek mel-
lett 1931. november 1-től kezdve
bérbeadó, esetleg az egész épület
eladó vagy bérbeadó. — Értekez-
ni lehet Chobot Ferenc háztulaj-
donosnál, Kispeszt, Petőfi út 138.

TÖRLEY
PEZSGÓ

Talieman, Casino, Rézservé.

Ifj. Grünwald Mór

IV., Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

Üveg és porcellán

**Vendéglők, szállodák
és kávéházak**

vászon- és damaszt-
áruszükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében

BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13

(Gozsdu-Ájtárhoz második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
törülközők, tör-
lők, hangerlik,
ágyneműek stb.
példátlanul olcsón
kaphatók.

Cégünk hírve garancia az árú
jó minőségéért.

Kaposvárott 50 év óta fennálló

kitűnő forgalmú vendéglő

az állomás és piac között, a
város központjában, gyönyörű
kerthelyiséggel, több ivó-
szobával, valamint lakással
haláleset miatt eladó.

Özv. Bésán Antalné
Kaposvár, Teleky u. 8.

**Szent István
Portersör**

a Polgári Serfözde páratlan
különlegessége.

**Használt és új vendéglői,
kávéházi berendezések,**

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákók, golyók,
sörrapperátusok, alpakka-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

**legolcsóbb
beszerzési
forrása**

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapítattott 1895.

„DIT-GOT“

ujdonság

Kincsem pezsgő
Kérje mindenütt!

Megrendelhető:

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG R. T.

likörgyár

Budapest, X., Füzér ucca 30. sz.

Telefon: Kőbánya 74-46, 75-58.

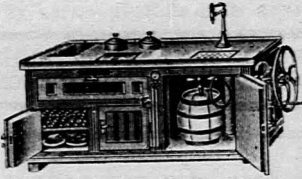
HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) **Telefon: A. 114-29.**

Szabadalm. jégszekrények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekrények.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.



Jégszekrények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.



Szállít mindennemű alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegáruk a leg-
nagyobb választékban. gyári áron.
Ujraezüstözés és alpaccaáruk javítása
jutányos áron. **Kérjen árjegyzéket.**
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kaszinóberendezések.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
déglői összesszemélyzetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Hacker és Társa

chinaezüst
és alpacca-árúk

Budapest,
VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354-55.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Meg-
endelhető az összeg előzetes bekül-
désével lapunk kiadóhivatalában.

DREHER BAKSÖR

Budapest környékén a Hév mentén,
ahol több nagy gyár van, egy jömenetelű

vendéglő

(korcsma) 40 éves üzlet, sarok épület
betegség miatt házzal együtt

eladó

Ítalmérsi engedély van. Cim a
kiadóban.

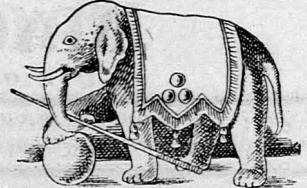
**Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hivatkozzanak a Fogadóra**

PAITZ JÁNOS

MŐESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.



Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések. Billiárdok, dákok,
golyók, dominók, sakkok. Sör-
apparátusok, jégszekrények, aszt-
talok, székek, Lignum Sanctum
kugligolyók, kuglibábuk stb.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Borszivattyúk, bortömlők,

Telefon
28-92

pincegazdasági cikkek

Cifka József

Budapest, V., Vilmos császár út 48.
Bádogra litografált bortörvény kapható

ÖZV. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.

Telefon: J. 425 31.

**Hektograph, papírszal-
véta, blokk, étlap, fog-
vájó, billiárdgolyók,
dákok, sakkok és az összes
vendéglői és kávéházi kellékek
legolcsóbban.**

Saját érdekében

fizessen elő

a Fogadóra

MEGJELENT

a „Magyar Szállodások
és Vendéglősök Évkönyve”

Nélkülözhetetlen tudnivalókat
tartalmaz minden vendéglői és
szállodai üzemre nézve.

Ára: kötve 5.—, füzve 3.— pengő.
Kapható lapunk kiadóhivatalá-
ban, vagy pedig a Szállodás és
Vendéglős Ipartestületnél. Buda-
pest, IX., Lónyay ucca 22. szám.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
leit határozna, mielőtt könyvelőjének a
mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
duljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ**
hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL
szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
körtút 86. szám. Telefon: József 322-60

t a n á c s é r t

adózás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálathoz az ellenőrző köny-
vszakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvclések fellektetését, revízió-
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
üzleti elszámolásokat, havi és óráknyve-
lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
fizetőinek 25%-os kedvezmény biztosítva!

Előfizetési ára:
Egész évre 16.— P
Félévre . . . 8.— P
M. kir. postatakarékpénztári
csekk száma száma 3899J

A hirdetés díj mm-
ként 32 fillér a csekre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal Epest
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (lift)
— Teréz körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelenés
minden hó 1-én és 15-én

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Elmélet és gyakorlat

Bud János kereskedelemügyi miniszter a kartel-törvényjavaslat általános vitájának bezárása után nagy beszédet mondott a gazdasági világválságról, annak okairól és a kartel-törvényjavaslatról.

Ebből a beszédből a következő részeket közöljük. Olvasóink ezeknek előlévása után maguk állapítsák meg, hogy a miniszter szép gondolatait és a hivatalos gyakorlat mennyire fedik egymást.

„Tiltakozunk az ellen a beállítás ellen, hogy a kormány tőke és iparellenes volna.

A közszükség követelte ennek a törvényjavaslatnak a megalkotását és nem a közhangulat. A gazdasági élet nem ismer megdönthetetlen dogmákat. Állást foglalok azzal a beállítással szemben, hogy a gazdasági élet bizonyos alakulásaihoz nem szabad hozzányúlni, mert ez a gazdasági szabadság megsértése volna.

A miniszter részletesen ismerteti ezután az ipari fejlődés történetét. Történelmi példákkal bizonyítja, hogy sohasem szabad egyik vagy másik termelési ágat favorizálni, mindig csak az egyetemes közérdeket kell szem előtt tartani. Ha az állam tudatosan akar iparpolitikát folytatni és hozzá akar járulni az erősebb fejlesztéshez, akkor senki sem vitathatja a kormányzatnak azt a jogát, hogy az egész fejlődést olyan irányba terelje, amelyet az általános gazdasági élet és a gazdasági helyzet megkövetel.

A mezőgazdaság után leghatalmasabb gazdasági ág az ipar. Óvatosan kell ezzel szemben eljárni, mert az ipar igenis nagy eredményekre mutathat rá. Az ipar igenis nagy erőfeszítéseket tett a gazdasági életben. Csak ipari fejlesztés útján lehet a középosztály népességét problémáját megoldani.

A mezőgazdaság érdeme is jelentős, mert levezeti a felesleges munkaerőket. Az iparfejlesztési törvény azt célozza, hogy felkaroljuk a kisipar érdekeit is.

„Az ipar átalakulása tehát nagyrésztben indokolt, ezzel szemben a mezőgazdaság katasztrófális átalakulása a túltermelés és a szervezés hiányának a következménye. Az ország a mezőgazdaságból él. És ha a legnagyobb vá-

sárlórét nem vásárlóképes, bekövetkezik a végleges katasztrófa, mert a mezőgazdaság után az ipar is tönkremegy. Az a feladatunk, hogy megvizsgáljuk.

„En látom a világgazdasági helyzetet, érzem a súlyos követelményeket. Az előadó úr azt mondotta, hogy a kapitalizmus önmagának az ellensége, én nem megyek el eddig, ellenben az egyik oldalon látom, hogy milliók és milliók vannak, akik szükségleteiket valahogy ki akarják elégíteni és a másik oldalon látom, hogy milliók és milliók vannak munka és kereset nélkül.

Valahol kell lenni egy hibaforrásnak. Bizalmatlanság van a kapitalizmusban önmagával és jövőjével szemben. A tőke köteles megtalálni a módokat, hogyan kell ezi a nehéz világgazdasági helyzetet megszüntetni. — A tőke kell, hogy megtalálja az elhelyezkedés lehetőségét, úgy, hogy a többi gazdasági ágak is megtalálják a maguk boldogulását. A kapitalista rend az, amely a haladást képviseli és annak nem szabad önmagában összehoznia.

Őszinte meggyőződésemet fejezem ki akkor, amikor azt mondom, hogy én, igenis közeledést látok a szebb, a jobb és boldogabb gazdasági jövő felé.”

Női és fiatalok alkalmazottak iparunkban

Az iparban, valamint némely más vállalatban foglalkoztatott gyermekek, fiatalok és nők védelméről szóló 1928. évi V. törvények 1—3. 8. 12—16. 18—20. 22—24. 30. §-ainak és az ezekre vonatkozó büntető rendelkezéseknek végrehajtása.

Ez alatt a cím alatt jelent meg a Budapesti Közlöny f. é. 22-ik számában a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 150.443—1930. K. M. sz. rendelete, melyben az 1928. évi V. törvényeknek a címben felsorolt §-ait lépteti életbe.

Ennélfogva szükségessé vált a szóbanforgó rendelet bennünket érintő rendelkezéseinek az alábbiakban való ismertetése.

A rendelet 1. §-a szerint az 1928. évi V. tcikk vonatkozó intézkedései 1931 július 1. napján lépnek életbe.

6. §. A szülést követő hat hét alatt feltétlenül tilos a nőnek a foglalkoztatása. A tilalom a munkaadónak szól és annak megszegése a törvény 36. §. 1 bekezdésének b) pontja értelmében büntetendő cselekmény. Tilos és büntetendő a nőnek foglalkoztatása ez alatt a hat hét alatt még abban az esetben is, ha maga a nő a foglalkoztatást kívánja, illetőleg munkára jelentkezik.

A szülést megelőző hat hétre, valamint arra az esetre, ha koraszülés veszélye forog fenn, a törvény nem állapít meg feltétlen foglalkoztatási tilalmat. De megállapítja a nőnek azt a jogát, hogy a törvényben közelebből megjelölt orvosi bizonyítvány alapján, amellyel igazolja, hogy a szülés hat hé-

ten belül várható, vagy koraszülés veszélye forog fenn, felmentését kérhesse a szolgálat alól.

A törvény azonban nemcsak attól kiméli meg a nőt, hogy a munkaadó neki a szülést megelőző és követő hat-hat, illetőleg a szülést követő tíz hét alatt felmondhasson, de attól is, alapján ez alatt az idő alatt boesáthassa el őt szolgálatából. A törvény szerint a munkaadó arra az időre, mely alatt a nő a szolgálatnak szünetelő szüneteltetése alatt nem teljesít szolgálatot, nem köteles munkabért fizetni.

7. §. A törvény 20. §-a büntetés terhe alatt arra kötelezi a munkaadót, hogy az olyan nőnek, aki saját gyermekét szoptatja, a napi munkaszakaszon belül legalább egy órai szünetet, még pedig legalább két megfelelő részletben engedjen abból a célból, hogy csecsemőjét elláthassa.

Az éjjeli munka korlátozása tárgyában a rendelet 8—10. §-ai a következőket tartalmazták:

A törvény 12. §-a értelmében a törvény 1. §-ában megjelölt üzemekben és vállalatokban

a) este tíz órától reggel öt óráig gyermeket,*) fiatalokat és nőt foglalkoztatni tilos;

b) a foglalkoztatott gyermekeknek, fiataloknak és nőeknek legalább



egymásra következő tizenegy órai, meg nem szakított éjjeli pihenőidőt kell engedni, amely éjjeli pihenőidőbe az este tíz órától reggel öt óráig tartó időnek bele kell esni.

Ezen korlátozásokon belül a tizenegy órai éjjeli pihenő idő kezdetét és végét a munkaadó a munkaidőrendben az üzem viszonyaihoz képest szabadon állapíthatja meg. Ha azonban a munkaadó a gyermeket, a fiatakorut, vagy a nőt például este tíz óráig foglalkoztatja, az a következő napon reggel kilenc óra előtt nem kezdheti meg a munkát s viszont reggel öt órákor csak akkor állíthatók munkába, ha az előző este már hat órákor távoztak a munkából.

11. §. A törvény 13. §-a alapján az illetékes hatóságok kizárólag a tizennyolc éven felüli nőmunkásokra kiterjedő hatállyal a tizenegy órai éjjeli pihenőidőnek tíz órára való leszállítására, azaz egy órával való megrövidítésére engedélyt adhatnak, ha az engedély megadását rendkívüli körülmények indokolják.

Tizennyolc éven aluli munkások és gyermekek tizenegy órai pihenő idejének megrövidítésére a törvény nem ad lehetőséget.

Ezt az engedélyt egy-egy üzem részére egy-egy naptári évben összesen legfeljebb hatvan napra szabad megadni.

26. §. A törvény 15. §-a megengedi, hogy az üzemtulajdonos a tizenhat és tizennyolc év közti fiatakorukat, valamint a tizennyolc éven felüli nőket egyszerű bejelentés alapján éjjel is foglalkoztathassa, ha ez fenyegető baleszt vagy elemi kár elhárítása, vagy bekövetkezett üzemzavar vagy elemi kár jóvátétele érdekében multhatatlannul szükséges.

Iparunk szempontjából a rendelet 24. §-a a legfontosabb, mely a tizennyolc éven felüli nőknek éjjel való foglalkoztatását a fogadókban (szállodákban, penziókban, vendéglőkben) a szobaasszonyi és szobalányi teendő végzésére alkalmazott negyven éven felüli nők, továbbá a tizennyolc éves-

nél idősebb azok a nők, akiknek alkalmazása az egyidejűleg kibocsátott 155.102—1930. XI. sz. rendelet^{*)} értelmében meg van engedve, esti tíz és reggeli öt óra között is foglalkoztathatók legyenek. Megengedem továbbá, hogy vendéglőkben, kávéházakban, kávétermekben, tejivó csarnokokban, korezmákban és cukraszékekben a vendégek kiszolgálására és a felirónói teendő végzésére alkalmazott huszonegy éven felüli nők, továbbá a tizennyolc évesnél idősebb azok a nők, kiknek alkalmazása az egyidejűleg kibocsátott 155.102—1930. XI. számú rendelet értelmében meg van engedve, végül az említett üzletekkel kapcsolatos konyhákban alkalmazott tizennyolc évesnél idősebb nők esti tíz és reggeli öt óra között is foglalkoztathatók legyenek.

Az előbbi bekezdésben említett nők munkaideje, a munkaközi szüneteket nem számítva, egy-egy napon tíz óránál és egy-egy héten hatvan óránál több nem lehet.

A munkaadó gondoskodni köteles róla, hogy az első bekezdésben megjelölt üzemekben a nők a munkájuk által engedett szabad időben leülhessenek.

A rendelet 36. §-a szerint a törvény hatálya alá tartozó munkaadók kötelesek a törvény 24. §-a értelmében és a törvény 34. §. 1. bekezdésének b) pontjában megszabott büntetés terhe alatt munkaidőrendet készíteni és azt üzemiüknek meghatározott olyan helyen, amelyhez minden alkalmazott könnyen hozzáférhet, olvasható állapotban kifüggesztve tartani.

A munkaidőrendben fel kell tüntetni a munkaadó munkahelyén foglalkoztatott gyermekek, fiatakorok és nők munkaidejét és pedig pontos idő meghatározását a munkaidő kezdetét és végét, a napi munkaszakaszokon belül adott (munkaközi) szüneteket és a helyenként adott szüneteket.

Azok a munkaadók, akik üzemükben akár olyan munkaidőrendet, akár olyan munkarendet, vagy munkarend-függelékét tartanak kifüggesztve, mely a gyermekek, fiatakorok és nők munkaidejének feltüntetés szempontjából megfelel a rendeletben foglalt követelményeknek és a tényleges állapotnak, nem kötelesek új munkaidőrendet készíteni. — A többi munkaadó a jelen rendelet hatálybalépésétől számított harminc napon belül köteles megfelelő munkaidőrendet készíteni és kifüggesztetni. A munkaidőrend kifüggesztett példányát a munkaadó aláírásával ellátni és a kifüggesztés napját feltüntetni köteles.

41. §. A törvény 30 §-a szerint a munkaadó köteles a törvényben megszabott büntetés terhe alatt az általa foglalkoztatott gyermekekről, fiatakorokról és nőkről jegyzéket vezetni.

A munkaadó az általa vezetett jegyzéket az illetékes közigazgatási hatóságnak, továbbá a munkügyi felügyeletre illetékes hatóságnak kívánatra bármikor bemutatni köteles.

Munkaidőrendet és a fentemlített

jegyzéket nem kell vezetni azokban az üzemekben, amelyekben az alkalmazottak száma, a tanoncokat is beszámítva, nem magasabb négynél.

A törvény rendelkezéseinek megtartását az iparhatóságok ellenőrzik.

A rendelet 46. §-a tartalmazza a törvény rendelkezéseinek elmulasztása, vagy be nem tartása esetére megszabott büntető szankciókat, amelyek kétszáz pengőig terjedő bírságot, illetőleg visszaesés esetére tizenöt napig terjedhető eljárást szabnak meg.

Bármennyire is elismerjük a rendelet és a törvényes humánus és szociális céljait, kétségtelen, hogy az iparüzés megnehezítését tartalmazza, — ami a jelen nehéz viszonyok mellett nem javít a gazdasági helyzetet.

Mindenesetre kívánatos, hogy kártársaink e rendelet behatóan tanulmányozzák, hogy annak július 1-vel történő életbeléptetése alkalmával az abban megszabott intézkedéseket idejében hajtsák végre, hogy ily módon annak súlyos konzekvenciáit elkerülhessék.

Milyen kongresszusokra és ünnepélyekre készülnek 1931-ben Bécsben?

Bécsben eddig a következő kongresszusok és ünnepélyek vannak bejelentve: Tavasz mintáruvásár március 8-tól 15-ig, őszi mintáruvásár szeptember 6—13-ig. Ünnepi hetek június 7-től 12-ig. Tavasszal tartja a német és osztrák sí-szövetség nagygyűlését. Március 22-én nemzetközi versenyfűlés. Április elején a Fédération internationale des motorcyclistes tartja kongresszusát. Május 25-től 31-ig élelmiszervegyészek nemzetközi kongresszusa. Május 23-tól június 1-ig ülésezik a német vegyészek egyesülete. Május 24 és 25-én a német zoológusok tartják kongresszusukat. Május 26-tól 31-ig a valláspszichológiai társaság nemzetközi tanácskozást folytat. Május hó végén a nemzetközi koresolyázók egyesülete tartja kongresszusát. Május havában tartja kongresszusát az Association internationale des Automobile Clubs reconnu. Június 1-től 7-ig a német újságkiadók tartják évi közgyűlésüket. Június 3-tól 7-ig Világ reklám kongresszus. Június 5-től 8-ig nemzetközi bridgekongresszus. Június 8-tól 14-éig II. nemzetközi kórházkongresszus. Június 12-től 14-ig német botanikusok ülése. Június 22-től 26-ig a nemzetközi Rotary Conventio tartja kongresszusát. Június havában üléseznek a nemzetközi állattenyésztők. Június végén ülésezik a kereskedelmi mivelődés előmozdítására alakult nemzetközi társaság központi választmányja. Július 1-től 15-ig nemzetközi gazdasági kurzus. Július 19-én a II. Internationale socialista kongresszusa. Augusztus havában nemzetközi üveg munkások kongresszusa. Augusztus havában a német felmérők egyesületének ülése. Augusztus havában a kenyérkereső nők nemzetközi egyesület-

^{*)} A „gyermek” kifejezés tizennegyedik évét még be nem töltött személyt; „fiatakorú” kifejezés tizenégy évesnél idősebb, de tizennyolcadik évét még be nem töltött személyt jelent. (1928: V. tc. §. 3.)

^{*)} Lásd a Fogadó — Magyar Vendéglős f. é. 3. számát.

nek ülése. Szeptember 10-től 15-ig cipő-készítők nemzetközi összejövétele. — Szeptember 13-tól 22-ig a külföldön élő osztrákok világkongresszusa. Szeptember havában könyvrevizorok kongresszusa. Szeptember havában a szak-sajtó nemzetközi szövetségének ülése. Szeptember 21-től 27-ig az orvosnők nemzetközi szövetségének III. nagygyűlése. Szeptember végén a német vadászegyesület ülése. Szeptember végén közgyűlést tart az osztrák útépítő társaság. Október havában a munkásegyletek szövetsége ülésezik. — Október havában kritikusok nemzetközi kongresszusa. Október havában a német urológiai társaság tartja X. nagygyűlését. Október havában lesz a nemzetközi rádiókongresszus. November havában ülésezik a szakácsok világszövetsége. November havában lesz a nemzetközi szakácművészeti kiállítás. (Reméljük, ezen a magyar szakácsok is részt vehetnek!) December havában Mozart halálának 140. évforduló alkalmával nagy emlékünneplés. Ezenkívül még folyó emlékünneplés az individuálpсихologiai társaság, a német hajformázók szövetsége, a kántorok nemzetközi vivőkongresszusa, osztrák vadászati-kiállítás stb.

Tehát 46 különféle alkalommal nagyszámú idegenek lesznek Bécsben. Nagyon üdvös volna, hogyha a magyar propaganda helyes beállítással a Bécsben ülésezők közül minél többet a fővárosunkba és hazánkba tudna csábítani.

A Budapesti Nemzetközi Vásár

pályázati felhívásában olvastuk:

a) meleg ételek előállítására alkalmas konyhával ellátott vendéglőnek a város belterületén való felállítására és körülbelül 17 napig való üzemben tartására.

b) A vásár területén — a vendéglőtől teljesen független kávéházak felállítására és körülbelül 14 napig való üzembelhelyezésére.

A félreértések elkerülése végett ismétljük, hogy a vásár vezetősége a vendéglőn kívül — és attól teljesen függetlenül — kávéház felállítására külön pályázatot írt ki.

A pályázatokban részt vehettek mindazok, akik a vendéglős-, illetve a kávépár gyakorlatására jogosultak és a kik a vendéglő, illetve a kávéház elhelyezéséhez szükséges pavillon felépítését, valamint a részletes pályázati felhívásban körülírt követelményeket — biztosíték nyújtásával — vállalni tudják és a szükséges tőkével, valamint megfelelő nivós felszereléssel rendelkeznek. Csak tökérs, igen komoly, jónévvű reflektánsok pályázzanak, mert a vendéglő- és kávéházberlet jelentékeny előzetes beruházásokkal, anyagi és erkölcsi felelősséggel van egybekötve.

Eddig erről a furesa pályázati felhívásról nem írtunk, mert a pályázati

határidő előtt nem akartuk senki vállalkozási kedvét elvenni. Most már megírhatjuk, hogy bármennyire is számitgatunk hozzáértő szakemberekkel, erre a 17. illetve 14 napra oly óriási befektetéseket csak akkor lehetne megkockáztatni, hogyha a napi bevétel legalább 6000 pengő volna. Mivel legalább négy esős napot is bele kell kalkulálni, így a napi bevételnek 8000 pengőnek kellene lenni. De annyi bevétellel a legnagyobb optimizmussal sem lehet számolni. A pályázatban elhallgatták, hogy a vendéglős és kávé, aki az „üzemtartást” elnyeri, nem rendelkezik a Vásár területén kizárólagossági joggal, mert tudjuk, hogy ott tejes csarnokokban lehet majd tejet, kávé, cukrászdában fagylatot, az egyik kávékereskedő sátrában kávé kapni, jóval olcsóbb áron, viszont a hentesek fognak italt is árusítani, valószínűleg lesznek sörkóstoló bódék és termelői bormerek is. E feltételek mellett még a sörfőzők sem reflektáltak a bérletre.

Leghelyesebb lett volna, ha *ilyen feltételek mellett* pályázó nem akad.

A Budapesti Nemzetközi Vásár címben már benne van, hogy kívánatosnak tartják, hogy azt külföldiek is látogassák. Ha a fenti feltételek mellett ott a „látogatók kényelmére” vendéglőt fognak üzemben tartani mindnyájan el tudjuk majd képzelni, milyen árban lehet ott dolgozni, hogy számítását megtalálja és a legeslegminimálisabb polgári haszna legyen a vállalkozónak. A Budapesti Nemzetközi Vásár egyik eszköze a magyar idegenforgalom növelésére, az idegen pedig a jó és olcsó ellátás után itél és ez esetben otthon önkéntes propagandistája a magyar fővárosnak. A főváros renoméját majd csak a városi éttermek, szállodák és kávéházak mentik meg. Ezeknek előrebocsátása után javasoljuk, hogy a Vásár területén egy megfelelő helyen az összes budapesti éttermek étlapjait „állítsák ki”, mert csak ezzel lehetne ellensúlyozni a majd szárnyrakerülő hírt a *méregdrága Budapestről*.

A felemelt keresefiadóalap és a sörügy

A „Vendéglősök és Kereszmárosok Országos Egyesülete” intézőbizottsága most hó elején ülést tartott. Szűcs elnök bejelentette, hogy az egyesület módosított alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter januárban jóváhagyta és azok már az egyesülethez leérkeztek. Tekintettel arra, hogy az elmúlt ősszel, mikor a kiegészítő tisztikarválasztás történt, egyesületünk közgyűlése kimondotta, hogy a módosított alapszabályoknak jóváhagyása után legkésőbb március havában tartandó az új tisztikart választó közgyűlés, így az egész tisztikar mandátuma lejárt. Intézkedni kell a rendes közgyűlés kitűzése iránt. Az intézőbizottság az alapszabályoknak megfelelően határozott.

Klöcker Rezső bejelenti, hogy tudomása van arról, hogy vidéken igen sok kartársiak felmondták a rögzített adóját azért, mert az adóalapot fel akarják emelni. Egészen hihetetlenül hangzik e panasz, de több oldalról hallotta ezeket. Ugy tudja, hogy az adó-követő hatóságok azt az utasítást kapták, hogy a Dunamelléken és Kiskunságban literenként 20 fillér tiszta hasznot vegyenek a bornál. Az ő vidékén a mai borárak mellett az italmérok még 10 fillért sem keresnek. Az intézőbizottság erre nézve több konkrét panaszt fog gyűjteni és akkor a pénzügyi kormánytól el fog járni.

Klöcker Rezső felszólalása igen helyén volt. Erről beszámoló alábbi tudósításunk:

A győri kereskedelmi és iparkamara körlevélben hívta fel a társ kamarákat, hogy a körletükhöz tartozó vendéglős iparcsok kereseti adóalapiját illetőleg tájékoztassák. Eddig a következő érdekes adatok állanak rendelkezésre:

1. Esztergommege Süttő és Vidéke kelt értesítése szerint: a) sörnél és bornál literenként 20 fillér, b) pálinkánál 40 fillértől 100 fillérig a kereseti adóalap.

2. Veszprémmege pápai ipartestületének jelentése szerint: a) bormennyiség után literenként 20 fillér, b) az árusított sör után literenként 20 fillér, c) elárusított pálinka után 40 fillér.

3. Veszprémmege devecseri járás ipartestületének jelentése szerint: a) a bor és sör mennyiségek után literenként 23 fillér, b) a szesz literje után 1 pengő.

4. Esztergomvármegye Dorog és vidéke ipartestületének jelentése szerint: az összes bevétel 15 százaléka az adóalap és ezen adóalap 5 százaléka a tizetendő kereseti adó.

5. Az esztergomi ipartestület jelentése szerint, a bor, sör és pálinka után 12, 10, illetve 40 fillér literenkénti tiszta haszon alapulvétele mellett állapított meg a kereseti adó.

6. A soproni kereskedelmi és iparkamara szerint (Sopron városában): a) bornál és sörnél literenként 16–20 fillér, b) pálinkánál 50–60 fillér.

7. A budapesti kereskedelmi és iparkamara szerint: a kisebb forgalmú üzleteknél az egész forgalom után 13–14 százalék a kereseti adóalap, b) a nagyszámú alkalmazottakat foglalkoztató üzemeknél 4–5 százalék netto haszon kereseti adóalapot számítanak az egész forgalom után.

8. A pécsi kereskedelmi és iparkamara szerint: a) bornál 24 fillér, b) sörnél 12 fillér, c) pálinkánál 70 fillér.

9. A debreceni kereskedelmi és iparkamara szerint: a) bornál 20 fillér, b) sörnél 20 fillér, c) pálinkánál 1 pengő. Az általános forgalmiadó fejében a vendéglő forgalma szerint 20–50 százalékgig menő összeget írték be hozzá kereseti adóalap szempontjából.

Többen felemlítették, hogy az egyik

napilap közlése szerint a Szolnok vármegyei Vendéglősök Egyesülete Jászberényben ülést tartott és ott a vendéglősök kimenték, hogy ha a sörfőzdék nem szállítják le a sörarat, úgy májustól kezdve nem mérnek sört. — Felszólaló e hiradást azért tartja fontosnak, mert az említett egyesület elnöke, Westher József érdemes kartárs tárgyalat már mult évben a serfőzdekkel a sörarak leszállítása miatt. De ettől függetlenül több intézőbizottsági tag aziránt érdeklődött, hogy a sörár leszállítása és szállítási feltételek revíziója miatt történt-e a sörfőzdek részéről valami kezdeményezés?

Szűcs Mihály elnök kijelenti, hogy a feltett kérdésre egyelőre válaszolni nem tud, mert hivatalos adatok nem állnak rendelkezésére. Magánértesülései vannak arról, hogy a sörfőzdek az árszabályozással kapcsolatban bizonyos eredmények előtt nem fognak elzárkózni. De mindaddig, amíg valami formában ezekről az ügyekről hivatalosan az egyesület nem értesül, kár ezekről beszélni. Különbőben a sörügynök az egyesületnek meg van a leszógezett hivatalos álláspontja. E tárgyhoz többen szölkak hozzá és rámutatnak arra, hogy a mai borárak mellett a mostani sörárakkal nem lehet dolgozni. E megfelelő javaslat elfogadása után elnök aztán felemlíti, hogy a különböző minisztériumokba beadott beadványaink sürgősebb elintézése érdekében szükségesnek látja, hogy az egyesület egy kis küldöttséggel ezeken a helyeken eljárjon. Amit az intézőbizottság helyesíleg vett tudomásul. Az új zalaegerszegi vendéglős és koresmáros csoport felvétel után elnök az ülést berekesztette.

Társulafi élet

A Budapesti Szállodás és Vendéglős Ipartestület

február 19-én tartotta Keszey Vince elnökle alatt évi közgyűlését. Az elnök rámutatott arra, hogy ez alkalommal az ipartestület a 10. rendes évi közgyűlést tartja, tehát voltaképen az első deceniumot ünnepleni kellene. A viszonyok azonban nem olyanok, hogy jubiláló kedvük volna az ipartestület tagjainak. Mert 10 év óta az iparban mi az eredmény? Mikor az ipartestület megalakult tíz évvel ezelőtt, 1700 taggal rendelkezett, ma pedig az ipar testületi taglétszám 1100, tehát 30 százalékos veszteség a vendéglősipar frontján. Az ipar helyzete nem rózsás, ha ez így tart, úgy mindnyájan — mondja az elnök — Pécelre kerülünk az Ott-honba, de az ottani felvétel is nehézségbe ütközik, mert a korhatár 60 esztendő! Üdvözlő a hatósági kiküldöttet s bejelenti, hogy a kifőzdek ügye miatt a kereskedelmi minisztériumban tanácskozások folynak s talán lehetséges lesz ezt az ügyet a szakma érdekében megfelelően nyugvópontra vinni. Kijátás van arra is, hogy a boritalodó

és az italméresi illeték beszédésének módját reformálják.

Ertesíti a tagokat, hogy az ipartestület kérelmére Sipőcz Jenő dr. polgármester 1931. évre a vigalmi adó átalányt, az elmúlt évre megállapított átalányösszegnek 20 százalékkal csökkentette.

A vigalmi adót átalányban csak azok a kartársak fizethetik, akik az átalányozás iránti kérelmüket a polgármester úrhoz írásban benyújtják és pedig legkésőbb 1931. február hó 28-ig. A kérelemben feltüntetendő, hogy a kérelmező milyen időben tart zenét (delután vagy este) milyen zenét tart, (cigány, jazz vagy szalonzenét) s a zenéhez énekel-e esetleg a zenekarvezető.

Azoknak a kartársaknak, akiknek a multból vigalmi adó hátralékuk áll fenn, a polgármester úr nem engedélyezi csak abban az esetben, ha hátralékaikat 1931 február hó 28-ig rendezik. Akik ninesenek átalányozva s zenét tartanak üzemeikben, a vigalmi adót adójeggyel kötelesek leróni.

Az évi jelentés, zárszámadás és költségörányzat elfogadása után Sturza Károly hosszú beszédben vázolta az ipar helyzetét, elmondta az „érec“-menük keletkezésének történetét, a népjóléti és városi konyhák elleni panaszokat. Elmondta, hogy a városi konyha, a hatósági üzemek elleni erős küzdelem dacára terjeszkedik, diétás konyhát is vezet, adózóktól elesébjítja az ily konyha felügyeletével megbízott orvost, s ha a városi konyha deficitet mutat ki, úgy az adófillérekkel pótolják azt. A népjóléti konyhák csak mindenféle kedvezményeket élveznek: voltaképen egy részvénytársaság favorizált üzemei. Sturza Károly hatásos és mindvégig érdekes felszólalása után Grósz Ödön kért szót és javasolta, hogy Meskó Zoltán országgyűlési képviselőnek mondjon a közgyűlés közszónetet, hogy nemrég egy interpellációban a házbérek leszállítását szóba hozta a Házban. A közgyűlés helyesléssel kísérte Grósz szavait különösen akkor, mikor a túlzott magas házbérek ellen filippikázott, de mikor átsiklott a politikai területre és kissé navi módon bejelentette — mert fia Párisból azt írta neki — hogy a külföldi kölesünök „jól áll“, az előbbi hatást lerontotta. Egyébként Meskót üdvözlő indítványát elfogadta a közgyűlés. — Dr. Stein Sándor felszólalása után, aki az idegenforgalmi járulék és a bejelentőlapok árának eltörlését szorgalmazta. Horváth József a borsempészést hozta szóba. Kunovszky Géza hosszabb előterjesztést tett több szakmai ügyben és nehezmenyezte, hogy a sörgyár a neki járó százalékot nem egészében fizette ki. Elnök megígérte, hogy az ipartestület a sörgyárnál a jogosulatlanul visszatartott százalék kifizetése végett sürgősen fog intervenálni, egyébként Kunovszky javaslatát, mit más helyen közlünk, a közgyűlés is elfogadta.

Klein János előadja, hogy a főzés ma már nem igen rentábilis a vendéglősök

NÖSNER PEZSGÓ



Francia módszer szerint készült, magyar gyártmány.

Rendelések:
Aut. 194-89.

Budapest V., Lipót körút 4.
Hollán ucca 2.

lősnek, a sör oly drága, hogy már luxuszámba megy annak fogyasztása, marad tehát a borkimérés. De ki többször utazik, különösen a kiskörösi és lajomszisei vonalon, ahol a köznép már „részeg vonatnak“ nevezte el az esti vonatokat, az bámolni fog, milyen mennyiségű bort esempésznek adózatlanul a fővárosba. Legutóbb a vonalon az egyik állomásfőnök az összes borbartyukat a csomagkoesiba rakatta, több mint 60 hl bort tartalmaztak azok. — Enek megszüntetésére hívja fel az ipartestület vezetőségét.

Vajda J. felszólalása után Móor Jenő, a kereskedelmi és iparkamara titkára üdvözlő az ipartestületet 10 éves fennállása alkalmából. Szerinte, igenis ünnepleni kellene, mert az ipartestületnek vannak eredményei, amire büszke lehet. Szerette volna, hogyha a mai közgyűlés a hatósági üzemek ellen (városi és népjóléti konyha) még erősebben tiltakozott volna. E küzdelemben a kamara mindenkor pártfogolni fogja a vendéglősiparosokat.

Az elnök zárószavai után az ülést véget ért.

A vendéglősök temetkezési segélyegylete

Február 20-án tartotta temetkezési egyesület rendes évi közgyűlését. Hoffer Ferenc elnök beszámolt az egyesületnek mult évi eseményeiről és közölte, hogy az előző évi közgyűléskor az egyesület taglétszáma 158 volt, amely most 205-re emelkedett; évközben kilépett az egyesületből három tag, elköltözés miatt négy tagot, a hozzájárulási díj meg nem fizetése miatt pedig három tagot kellett törölni. Az egyesület tagjai sorából az elmúlt esztendőben öten hunytak el, ezek hozzátartozói megkapták a temetkezési segélyt. Bár évről-évre nagyobb taglétszámmal rendelkezik az egyesület, de humánus és szociális célt nézve, az egyesület taglétszámának jóval nagyobbak kellene lenni. Mert az esetben, hogyha a taglétszáma egy bizonyos magasságot elérne, úgy a temetkezési hozzájárulási díjat anélkül, hogy a temetkezési segély díja csökkenne, felére lehetne leszállítani. A tagok szaporodásának főbb akadályai a rossz gazdasági viszonyokban rejlik, nem a halálesetenként néha fizetendő 2 pengő az aká-



Korányi és Fröhlich redőnygyár

• BUDAPEST, KISFALUDY - U. 5/r •
TELEFON: J. 323-76.

**NAPELLENZŐ SZERKEZETEK ÉS PONYVA-
SÁTRAK A LEGMODERNEBB KIVITELBEN!**

ARAJANLATOKKAL, RAJZOKKAL ÉS TERVEKKEL DIFALANUL SZOLGÁLUNK!

Ujdonságunk: Elektra szabadalmazott villamos hajtómű, melynek segítségével minden meglévő napellenzőszerkezet, bármilyen nagy is, fél perc alatt fel- és leszalad Tessék árajánlatot kérni

dály, hanem a felvételtkor beiratási és temetkezési tartalékjaid fejében fizetendő 6 pengő. Felkéri a tagtársakat, hogy ismerős kartársak között propagálják az egyesületet. Kéri jelentésének tudomásulvételét.

Jentner Lajos pénztáros előterjeszti a zárszámadást s. p.:

Bevétel: Egyenleg 1929. évről 848.46 P. beiratások 1930. évről 118 P. temetkezési tartalék 1930. évről 236 P. adományok (teaestély és kirándulás alkalmával) 417.46 P. Pesti Első Hazai Takaréknál elhelyezett betét 264.45 P. befizetett temetkezési járulékok 1552 P. postatakarékpénztárból kivett összeg a kézipénztárba 60 P. Pesti Hazai Takarékpénztárból 1929. évi kamat tőkéhez esatolva 37.52 P. postatakarékpénztári kamat tőkéhez esatolva 7.65 P. összes bevétel 2541.54 pengő.

Kiadás: Ót haláleset után temetkezési segély 1580 P. postatakarékpénztári kezelési díj 30.72 P. postaköltségek, kézbesítési díjak 29.16 P. tagszerzési díj 38 P. nyomtatványokért, sokszorosításokért 60.40 P. kézipénztárból a Pesti Első Hazai Takarékpénztárba elhelyezve 164.45 P. a postatakarékpénztárból a Pesti Hazai Takarékpénztárban elhelyezve 100 P. ugyanezért 60 P. illetékkiszabási hivatalnak 11.60 P. egyenleg 1467.21 P.

A közgyűlés az elnöki jelentést és a pénztáros által bemutatott zárszámadásokat egyhangulag tudomásul vette és a tisztikarnak a felmentvényt megadta. Miután a tisztikar mandátuma lejárt, Sturza Károly korelnök foglalta el az elnöki széket és a jelölések megcímzésére jelölőbizottságot küldött ki. A jelölőbizottság javaslata alapján megválasztott: **Elnökké Hoffer Ferenc, igazgatónak Klein János, pénztárosnak Jentner Lajos, ellenőrré Sturza Károly, ügyésznek dr. Stéger Béla, titkárnak Pösch Gyula. Számvizsgálókká Antal József, Kellermeyer József és Stéger Károly. Igazgatósági tagok lettek:** Lehőcz Lajos, Ferber Géza, Fölcsinszky János, Patz Antal, Flessler Márton, Sramkó Gyula, Dvorszák József, vitéz Pándy Antal, Juhász Pál, Ankner József, Hanula István, Borovszky Lajos. **Igazgatósági póttagok:** Beer László, Gottfried András, Müllerp Sándor és Pintés Ferenc.

Hoffer Ferenc elnök az ujonnan megválasztott nevében megköszönte a beléjük helyezett bizalmat. Titkár elő-

terjesztette a folyó évi költségelőirányzatot, amit a közgyűlés Szager Ferenc kiegészítésével elfogadott. **Sturza Károly, Klein János és Ankner József** felszólalása után a közgyűlés véget ért.

Szentendre. A „Pomázjárás vendéglős és koresmáros csoportjának” szentendrei tagozata február 20-án és 25-én étekezetet tartott, amelyen az ottani fűszerek és szatócsok elleni panaszokat tárgyalták. Ujabban a borásítással oly erős versenyt fejtenek ki - 45 és 48 fillérért árúsítják a bor literjét, - hogy a vendéglőkben és koresmásokban néhány fröcsön kívül alig fogy bor. Továbbá panasztáltak, hogy az ottani fűszerek egy óbudai sajtnagykereskedőt értesítették, hogy ha az tovább kiszolgálja sajttal a helyi vendéglősöket és koresmárosokat, úgy ők többé nem tölte szerzik be a sajtot. A sajtnagykereskedő erre a vendéglősöket nem szolgálja ki. - Panasz volt még a szikvizkészítők ellen is, mert a szikvizet magánvevőknek beszerzési áron kiszolgálták. A fűszerek és szatócsok ellen a kartársak felvették a harcot: elhatározták, hogy mindannyian mindenféle szükségletet egy fűszerkereskedőnél szerzik be, kinek semmiféle italmérsi engedélye nincsen. Az illető kereskedővel még külön megállapodás történt, hogy az eladási árban bizonyos árkedvezményt is ad a vendéglős-koresmárosnak.

A szikvizkészítőkkel is sikerült megfelelő megállapodást létesíteni. Minden italmérő köteles szikvizszükségletét két szikvizestől beszerezni. A beszerzési ár: kis üveg 8, nagy üveg 16 fillér, privátvevőket szikvizkészítőknél kiszolgáltatni tilos. Ki ezt a megállapodást nem tartja be, az a szikvizest bojkott alá kerül.

Izbégen három héttel ezelőtt ismét kiadtak egy szatócsnak korlátolt italmérsi engedélyt. Első dolga volt, hogy a boltja elé kitett egy nagy táblát, avval a csábító felirattal: Egy liter bor 46 fillér! Milyen „államérdekek” (?) fűződnek ehhez a korlátolt engedélyhez? Más érdek igazán nem fűződik ehhez a kimérsi engedélyhez.

A szegedi vendéglősi szakosztály ülést tartott, amelyen Osznovits elnök közölte, hogy az italmérsi engedély-illeték tárgyalásokat a pénzügyigazgatóság bizonytalan időre elhalasztotta.



Schor Ottó azt ajánlotta, hogy azok, akiknek illetékét felemelték a különbözetre, kérjenek halasztást. Miután azonban a legtöbb vendéglős még a régi illetékét sem tudta fizetni, amire pedig halasztó hatályt nem kérhetnek. Panász Antal és Parád Mihály felszólalása után elhatározták, hogy küldöttsegileg kéri a pénzügyigazgatót a tárgyalások sürgős megtartására. Az eljárás eredménnyel járt, 3-án kezdik a tárgyalást.

Pleskó A. titkár közölte ezután a szakosztállyal, hogy törvényszerű a forgalmiadóhivatalnak az az eljárása, amely szerint a vendéglősöktől is huszofalmi adót szed. A rendelkezés ugyanis kimondja, hogy a vendéglősök, koresmárosok, mézszárosok kötelesek huszofalmi adót fizetni még ha saját nevelésű jószágot is vágnak le az üzlet részére.

Egy konkrét panaszra azt a felvilágosítást adta Pleskó András, hogy semmiféle rendelet nem intézkedik abban az irányban, hogy a boros hordókon az ital foktartalmát is fel kell tüntetni, csak a bor minőségét és fajtáját kell a hordókon feltüntetni.

Felolvassa a Hunyadi János gyalogezred parancsnokának átiratát, amelyben az ezred parancsnoka több irányból hozzá intézett kérésre közli a vendéglősökkel, hogy semmiféle befolyást nem gyakorol a honvédelegységre abban a tekintetben, hogy a hitelbe vásárolt árut fizessék ki. A honvédelegységnek hitelbe nem szabad vásárolni. Az érdekeltekkel már közölte, hogy a legénységi állományhoz tartozó egyéneknek nem hitelezzenek és ha ez mégis megtörténik, a hitelezett összeg behajtására befolyást nem gyakorol. Ilyen irányú kérést a kereskedők és iparosok ne is terjesszenek eléje.

A vendéglősipar régi sérelmeként tárgyalta a szakosztály azt, hogy a termelők behozzák Szegedre a boraikat és a piacon árúsítják. A legutóbbi piacon is több hordó bor került a szegedi piacra, mint ahány korlátozott és korlátlan kimérő van Szegeden. Kijelentették, hogy a legsilányabb bort hozzák a piacra, azonban mégis akad vevője, mert olcsó áron kerül forgalomba. — Megállapítható, hogy az idei ünnepek előtt félannyi bor fogyott el a szegedi vendéglőkben és kocsmákban, mint más éveken, aminek az oka elsősorban az, hogy jóval több bor került a piacra, mint az elmúlt esztendőben. Az adót fizető, nélkülöző vendéglősiparra nézve katasztrófális a termelőknek ez a versenye, amelyet annál inkább meg kell szüntetni, mert létérdekében veszélyezteti a kocsmáros és vendéglősipart. Az érdekeltek egy szót sem szólnának a piaci borarúsítás ellen, ha az őket aránytalanul sújtó adók felét áthárítanák a piacon áruló bortermelőkre.

A szakosztályi elnök indítványára elhatározta, hogy a kereskedelmi és iparkamara útján feliratot intéz a pénzügyminiszterhez és a borpiac megszűntetését kéri, azzal, hogy a termelők csak a pincéjükben adhassák el a borkészletüket. Addig is, amíg erre sor kerül, a vendéglősöknek az a kívánsága, hogy épp úgy, mint a tejet, a piacra került bort is a helyszínen vessék megvizsgálat alá és csak megvizsgált bor kerülhesen piaci eladásra.

Hol van megengedve a bortermelőknél, hogy boraikat piacon úgy árúsíthassák, mint a krumplit? (A szerk.)

Berkimérés — szekerekről.

Vasmegeyében az utóbbi időben feltűnt, hogy a kocsmárosok borforgalma az azelőtti 100—150.000 hl-ről ennek harmadára csökkent le. Ennek olyan oka van, amire felhívom az illetékes minisztériumok és hatóságok figyelmét. A helyi hatóságok érthetetlen közönnyel nézik ezt az új berkimerési rendszert, amely abból áll, hogy közszérgől-közszégre haladó boros szekerekről árúsítják a termelői igazolványokkal az ország legsilányabb és legértékesebb borát, a zalai novát. A boroszekér megáll a községekben s a szó szoros értelmében literenkint és félliterenkint méri ki a bort anélkül, hogy hatóságí ellenőrzésnek volna alávetve s viselne a borforgalombahozatalával járó közterheket.

A rendes berkimerésnél a kimért bor minden literje után meg kell fizetni a fogyasztási, forgalmi, kereseti és jövedelmi adókat, illetve keket, olyan ellenőrzés mellett, amely a legkisebb kihágásért is súlyos büntetést ró ki. Ezzel szemben a vándor borkereskedők oly szabadságot élveznek, amely a borforgalmat teljesen függetlenül teszi az italmérési engedélytől. Ez a rendszer árt a termelésnek is, mert hiszen Vasmegeye borsültségletét így a szomszéd megyék területéről látják el s lényegesen csorbítják a helyi keresletet, a

mi visszahat az árakra. Olyan bor is kerül így forgalomba, amelyet eddig csak a borpárlattá való felfőzésre használtak s e verseny folytán a jobb borkermelői is csak annyit kapnak boraikért, mintha azt párlatra aduák el.

Van olyan vándorborkereskedő, aki hetenként 3—4-szer is végighalad ugyanazon az úton anélkül, hogy bármit is adózna. Nyomukban elpusztul nemesak a kocsmáros és a borkereskedő, hanem a jobb borkermelője is, mert a jobb minőségek eladhatatlanná válnak a házalászerű borkereskedelem folytán. A pénzügyigazgatóság és a pénzügyminisztérium meg kellene, hogy vizsgálja ezt a helyzetet, amely egy mult évi miniszteri rendelet félremagyarázására és kihasználásán alapszik. Az a rendelet megengedte a termelőknek, hogy külön engedély nélkül áruba boesáthassák saját borukat, saját lakóhelyükön, mégpedig 25 liternél nem kisebb tételekben. A faluzó borkereskedelem egzisztenciális károkkal jár s a kormánynak közbe kellene itt lépnie.

A fenti közlemény egy elterjedt napilagban jelent meg. Mit csinálna a pénzügyminisztérium, ha a sok eladatlán dohányt szekérszámra szétvinnék eladás céljából az országban?

Különléle közlemények

Akiknek nem jögerős az előző esztendei adóvállomást kötelesek benyújtani.

Február hó 28-ig kell adóvállomást benyújtaniok mindazoknak az adózóknak, akiknek adója nincsen megrögzítve, akik legutóbbi eszóna évről adtak be vallomást, akik iparukat az elmúlt év folyamán vezdték el gyakorolni, foglalkozást változtattak vagy más adókerülethe költöztek át. Arra nézve, hogy kinek az adója van megrögzítve, az előző lapszámokban részletes ismertetést közöltünk. Nagyon fontos tudnivaló azonban az is, hogy február hó 28-ig ugyancsak vallomást kell benyújtaniok azoknak is, akiknek előző esztendei adója nem nyert jögerős megállapítást. Ugyanis előfordulhatott, hogy az elmúlt évben valaki általános kereseti-, jövedelem és vagyonadó kivételére ellen felszólamlással élt, de ezt a felszólamlási bizottság nem vette figyelembe s így adókövetését a Közigazgatási Biróságához is megfellebbezte. Ezek a felebbezések még nagyrészt elintéztelenek, mely esetben azonban az előző esztendei adókövetés sem jögerős. Az ilyen adózók, függetlenül az előző esztendei adókövetéstől, még abban az esetben is vallomást kötelesek benyújtani, ha adóalapjuk egyébként megrögzítésre kerülne s ha ennek alapján az adózó jögerős adókövetés esetén mentes lenne az adóvállomás benyújtása alól.

A vallomások beadásának fontosságára ezúttal is felhívjuk olvasóink figyelmét, mert ennek elmulasztása bír-

ság kirovásával jár. A vallomások elkészítésére a legnagyobb gondot kell fordítani, mert nagyon sok helytelen adókövetésnek épen az az oka, hogy az adózók képtelen adatokat állítottak be vallomásaikba, melyeket az adóhatóságok, mint a felek saját vallomásait minden további nélkül tudomásul vették, ha mindjárt maguk is látták, hogy az adózó tévedett. Ugyanis a fennálló rendelkezések értelmében az adóhatóságok az adózónak a kincstárra nézve kedvezőbb bevallását el kell fogadniok.

A szakácsok érdekes estélye.

A „Magyar Szakácsok Köre” március hó 3-án este 10 órakor tartja saját jóléti alapja javára a „Vadászkürt szálló” külön termében társas összejövetelét, melyen Magyarország legjobb nevű szakácsmesterei az általuk jótékonycélra felajánlott tálakkal kínálják meg vendégeiket. A büféasztalhoz a Magyar Szakácsok Köre meghívja az érdeklődő kartársakat és családtagjait. Vacsorajegy személyenként 4 pengő. Megjelenés uccai ruhában.

Fel-e a kereskedő vagy szódagyáros a lakáson felrobbant szodásüvegért?

Még a mult év szeptemberében történt, hogy Zlamár Péterné, 39 éves, rokkant kertvárosban lakó asszony, egyik györszabadhegyi kereskedőnél szodát vásárolt. Amikor odahaza a szodásüveg fejéhez nyúlt az asszony, az üveg nagy robajjal szétrobant. Az üveg feje nagy erővel nekivágódott az asszony jobbszemének és azt megsértette. A sérülés eleinte nem látszott veszélyesnek, később azonban kiérett, hogy a megsérült szemet operálni kell. Zlamálné Budapestre került. Itt az egyik szemklinika vették ápolás alá, majd megoperálták, de mivel másképen már nem lehetett segíteni, kivették az asszony jobbszemét. Zlamálné, aki a baleset folytán így elvesztette egyik szemét, megjelent a rendőrségen és gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés büntetése miatt feljelentést tett a szikvízgyáros ellen azon címen, hogy az ő gyárában készült szoda okozta a súlyos balesetet. A rendőség megindította az eljárást a feljelentés ügyében.

Nagyszerűen indul az idegenforgalom — Magyarországból külföldre.

Annyit gyűlésezünk, ankkétezőnk, mikép lehet az idegenforgalmat hazánkban fokozni, de sokkal több a büzgőség, mint az eredmény. Ha őszinték akarunk lenni, az idegenforgalmi propagandának itthon kétségtelenül vannak eredményei: az utazási vágyat közönségünkben fokozták! Csak kézbe kell venni a napilapokat, különösen most húsvét előtt, az egyik kedvezményes utazási lehetőséget ajánl Franciaországba, Svájcba, Olaszországba és Ausztriába. A másik lap Nizzába, Rivierába, a harmadik Egyiptomba és így tovább. Ehhez jön még azután néhány zarándokút Rómába, Pádúba, Lourdesba. És a jó magyarok mennek, mennek messze földre, nem sajnálják a

pénzt, fáradságot, ha pedig visszajöttek, akkor az őszinték szidják az egész „kirándulást” és hűvét pihenőt, a nem őszinték pedig „felvágtnak” nagy szerű élményekkel (amelyek többnyire nem voltak). És a jó magyar balek elmenek külföldre megtapasztalni a külföldi városokat és látványokat, de itthon egyszer megnézni Miskolcot, Győrt, Sopront, Kőszegét, Szombathelyet, Veszprémet, Szegedet, stb. arra nem kaphatók. Ezek a városok, ahová 4–5 óra alatt el lehet jutni, igen messze vannak. Sőt tovább megyünk, találkoztunk már oly magyarokkal is, kik nagyszerűen kísérik magukat Nápolyban, Velencéről nem is szólván, Cannesben, Dauvilleben, de Esztergomot még nem érdemesítették megtekintésre. Az ilyen idegenforgalmi propagandákból, amely a magyarokat buzdítja külföldi utazásokra és külföldi pénzköltésekre, nem kérünk. Annak a honatyának van igazsága, aki nemrég az indítványozta, hogy azokat a személyeket akik itt keresik pénzüket, innen származik jövedelmük, ha külföldre mennek üdülni, nyaralni, azokat külön kellene megadóztatni. A láthatatlan import ellen sem lehet szép frázisokkal harcolni!

A fogadó (szálló, penzió) vendéglő és kávéház iparok körében szerzett szakcisi szakkavagó gyakorlat iparjogi minősítése.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1931. évi 131.776—XI. számú rendeletében a következőket mondja:

A szakcisi szakkavagó gyakorlat iparjogi minősítésének egyöntetűsége érdekében közlöm címezzel, hogy az 1922. évi XII. tc-be iktatott ipartörvény 14. §-ának 1. pontja alatt említett fogadó (szálló, penzió), vendéglő és kávéház iparok körében végzett szakcisi tevékenység az említett iparok képviseléshez kötött munkaköréhez tartozik, tehát az említett munkakörben a szükséges ismeretek elsajátítása céljából alkalmazni kívánt egyéneket tanszerződést kell kötni, a szakcásokat (szakcásnöket) pedig mint iparossegédek munkakönyv mellett kell alkalmazni. A szakcisi munkakörben tanonként alkalmazott egyén segédi vizsgálatát annak az iparnak az egész munkaköréből kell megtartani, amelyik iparra a tanszerződés szól.

Nyilvános nyugtázás.

A „Vendéglősök és Kereszmárosok Temetkezési Egyesülete” teasteélye alkalmával következő felülfizetések történtek, amit a rendezőség nyilvánosan köszönettel nyugtáz: Bary Ödön 5, Ferber Géza 8, Hoffer Ferenc 4, Jentner Lajos 6, Kellermeyer József 10, Klein János 10, Kornides Gyula 4, Lehocz Lajos (Pesterzsébet) 4, Patz Antal 6, Pósch Gyula 2, Pinter István 3, Reichert Sándor 5, Rapoli János 3, Sramkó Gyula 12, Stéger Béla dr. 5, Szűcs Mihály (Újpest) 20, Tóth Gábor (Újpest) 10, Kóbányai Polgári Serfözde 20, Első Magyar Részvény Serfözde 40, Erzsébet jéggyár 10 pengő.

Az iparos feleségét is szerződheteti tanoncnak.

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a tanoncek családi állapotáról 2 döntést hozott: 1. Semmiféle törvényes akadálya nincs annak, hogy a tanoncartásra jogosított iparos a saját iparában tulajdoni felességét ne szerződtesse tanoncnak. 2. Ha a tanonca tanoncideje alatt, a nősülés törvényes feltételeivel rendelkezve, megnősül, ez nem lehet ok a tanoncszerződés felbontására.

Dr. Pongrácz Aladár,

A Vendéglősök és Kereszmárosok Országos Egyesülete főügyészének névnapja alkalmával az egyesület elnöksége üdvözölte. Ez alkalommal a künszentmiklósi járás különböző községeiből mintegy 150 személy kereste fel, hogy névnapja alkalmával üdvözöljék és ragaszkodásuknak kifejezést adjanak.

fialálezás.

Horváth György győri vendéglős a rossz gazdasági viszonyok folytán önkézzel vetett véget életének. Horváth tragédiája városzerte nagy részvétet keltett.

Bóhm Lajos a váci „Korona” szálló tulajdonosa február hó 24-én életének 60. esztendejében váratlanul elhunyt. Az elhunyt földi maradványait 26-án, az ág. evangélikus egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra.

Feláru utazás a budapesti országos mezőgazdasági kiállításra.

Az Országos Magyar Gazdas. Egyesület március 20–25-én rendezi a mezőgazdasági kiállítást és tenyészállat-vásárt. Ennek a vásárnak látogatására a MÁV igazgatósága feláru jegyeket engedélyezett abban a formában, hogy az igazolványok birtokosai a Budapestre utazásnál egész jegyet tartoznak megváltani, amely azonban külön jegy váltása nélkül, a visszautazásra is érvényes, ha az a kiállítás területén a kiállítás tartama alatt belégyeztetett. A visszautazás előtt az igazolványokat a budapesti vasúti állomáson is le kell bélyegeztetni. Az igazolványok az oda-utazásra március 14-től 25-ig (25-én azonban csak d. e. 9 óráig) a visszautazásra pedig március 20-án 4 órától március 31-ig érvényesek. Az igazolványok 1 pengőért beszerezhetők a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Megszűnt a Gyümölcsszeszforgalmi Rt. monopoluma

— Mindenki mindenféle bejelentés nélkül ott veheti a gyümölcspálinkát, ahol akarja. —

A pénzügyminiszter a termelési adó alá eső szeszföldekben előállított gyümölcspálinkák forgalomba hozatalával 1929. évben az Országos Gyümölcsszeszforgalmi Részvénytársaságot bízta meg. A megbízás célja az volt, hogy a gyümölcspálinka az előző éveknek a piacot nyugtalanító árhullámzásával és állandó csökkenést mutató irányzatával szemben tartott árak mellett ke-

rüljön belföldi fogyasztásra, a külföldi piacokra egyenesen jó minőségben legyen exportálható s így végeredményben a szeszfözde, illetve gyümölcstermelő megfelelő ellenértékben részesüljön.

Egyfelől a kedvezőtlen gazdasági viszonyok folytán, amelyek a gyümölcspálinka fogyasztását feltűnően csökkentették, másfelől éppen a részvénytársaság működésének idejével összesen két egymásutáni év nagy bortermeés következtében előállott olesó borárak és az olesó borból készült olesó borpárlatnak fokozottabb élvezete folytán a kitűzött cél nem volt elérhető. Különbön is a részvénytársaság működésének az volt az előfeltétele, hogy a gazdaközönség támogassa működésében a részvénytársaságot. Ezzel szemben a részvénytársaság működése a gazdaközönségnél nem talált kellő megértésre, sőt éppen ez az érdekelttség kérte állandóan a közös értékesítési szervezet működésének nélkülözhetetlen kényszerrendszabályok megszüntetését.

Tekintettel a részvénytársaság jelenlegi szervezetében való fenntartásának vagy megszüntetésének rendkívül fontos kérdésére, a pénzügyminiszter januárban országos értekezletet tartott, amelyen a megjelentek többsége azt kívánta, hogy a részvénytársaság jelenlegi szervezetében kivételes elbánságban ne részesüljön és kiváltságos helyzete megszűnjön.

Mindezek a körülmények arra indították a pénzügyi kormányzatot, hogy az Országos Gyümölcsszeszforgalmi Rt. megbízatását, melynek száma 21.100.931. P. M., vonja vissza. A visszavonásról szóló rendelet szerint — melyet a hivatalos lap 1931. március 1-én megjelent száma azonnali hatálybalépéssel közöl — a termelési adó alá eső szeszföldekben előállított gyümölcspálinkák felett a szeszföldök, illetve azokat igénybevevő termelők a jövőben szabadon rendelkezhetnek. A rendelet felsorolja még azokat a rendeleteket is, amelyek a részvénytársaság megbízásával kapcsolatban kiadottak és most hatályukat veszítik.

A most visszavont rendelet ellen az „Országos Vendéglős Egyesület” 1929. évi decemberi ülésén Babicz Gyula szakszerű előadása után erélyesen állást foglalt és akkor esatlakozott a dr. Erdélyi Aladár ország. képviselő által kezdeményezett mozgalomhoz.

Egész szokatlan volt, hogy egy magántársaság egész ingyen egy állami monopóliumot kapjon — mert akkor a termelő jobb árat fognak elérni — a gyümölcspálinkáért! Ez nem következett be, sőt a gyümölcspálinkatermelés erősen csökkent, a készletek pedig a beés kijelentési kötelezettségek és jutalékfizetés miatt nem fogytak. E magántársaság feljelentésére a pénzügyigazgatóság bizonyos esetekben az italmérőktől a kimérési engedélyt is elvonhatták. A pénzügyminiszter rendeletét a pálinkafözők és italmérők örömmel fogadták — nem úgy a Sas uca!

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI., Aradi uca II. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98. Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáfutató tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Borplac

A borpiacon

Vásárlások állandóan folynak tovább. Egyes vidékek, amelyek nem kínálták eddig boraikat, most kínálatlalt léptek fel, viszont ottan, ahol állandó vásárlások folytán a kínálat alább hagyott és a termelők magasabb árakat kérnek. Ilyen áremelkedés állott be pl. Szabad-szálláson is. A belső fogyasztás különösen a vidéken továbbra is emelkedő (a csempészek működése folytán) míg a főváros a magas terhek miatt kisebb felvevőképességű. A főváros környékéről a batyuzás nagymennyiségben történik, amit főleg a vendéglősök elle-
neznek, viszont azonban a főváros környékén gazdálkodók örömmel vesznek. Ezzel szemben meg kell állapítanunk azt, hogy a batyuzás folytán nem kerül mindig a legprimább bor a fogyasztóhoz. Ezeket a Borászati Lapok írja.

Lajozmizsén eladatott 400 hl 11–12,5 fokos 16–18 fillérért, Apostagon 100 hl 13 fokos édesfehér áru 20 fillérért, Baja vidékén 200 hl 13 fokos édeses fehér áru, 28 fillérért, Szeged vidékén 100 hl 11 fokon felüli zöldfehér áru 20 fillérért, míg egy kisebb tételű édeskadar 26 fillérért, Egerben elkel 100 hl 12 fokos fehér áru 20 fillérért, Ludason egy kis tétel új muskotály 34 fillérért, Gyöngyösön 80 hl 11 fokos fehér 16 fillérért, Pesti paritásban elkel 6 Budapest vasút 80 hl okadar, 12 fokos 20 fillérért és 100 hl 12 fokos ófehér bor 23 fillérért, másodkézből.

Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 104 hl 13 fokos 22 fillérért, 87 hl 14,5 fokos 40 fillérért és 95 hl 11 fokos 18 fillérért. Ezidén boraink elsőrendű minőségűek.

Nyiregyházán közepes kínálat és gyenge kereslet mellett 11–13 fokos borokat kisebb tételekben 18–24 fillérért vásárolnak.

Csongrádon üzletkötés nem történt. Kínálat közepes.

Gyöngyösön a kínálat élénk, de szűnetelő kereslet miatt napokban eladás

nem történt. Az árakban lényeges változás nincsen.

Alsóságon élénk kínálat és gyenge kereslet mellett egy kis tétel elkel 50 fillérért.

Szekszárdon közepes kínálat mellett csak párlás céljaira vásárolnak borokat 1–1,1 filléres áron.

Badaacsonyan üzlet szünetel.

Mennyi légköri nedvességet szív fel a kávé?

Egy német szakember, Lenrich K., a német szaklapokban most számol be kísérleteiről, amelyeknek célja az volt, hogy megállapítsa mennyi nedvességet vesznek fel a kávé és kávépótlék és mekkora ennek a nedvesség-felvételnek a gyorsasága. A raktározás e kísérletek alatt lehetőleg oly módon történt, mint ahogy a kiskereskedelemben szokásos. A kísérletek eredménye szerint a kávék és kávészerek mindenkör felveszik a nedvességet a légkörből és pedig hasonló körülmények között (temperatura, légköri nedvesség) a kávészerek nagyobb mértékben, mint a valódi kávék. Mindkét fajtát tehát meg kell óvni a légköri nedvességtől. A szerző szerint a pörköltkávénak nedvessége nem haladja meg az 5 százalékos és az ávéréseké a 10 százalékos. Szakszerű raktározásnál ezeket a határértékeket rendszerint nem érhetik el. Nagyobb nedvességtartalom megromlítja a kávészereket, illetve a kávékat. Szerinte a kávéglazurok nem nyújtanak védelmet a légkörnedvesség felvétel ellen.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közléseiből.

A sümegei főszolgabírói hivatal a korcsmaipari üzletelviség előzetes megbirálására vonatkozó megkeresésre a következő válasz ment: Az üzlet-helyiségek minőségének iparhatósági ellenőrzését elrendelő 150.041–XI. 1930 KM. számú rendelkezése a korcsmaüzletekre is alkalmazandó, minthogy a korcsmaüzletek is élelmiszerárúsító üzletek s a miniszteri rendelkezés éppen az élelmiszerüzletek helyiségei ellenőrzésének szükségességét hangsúlyozza. A hivatkozott rendelkezés által megkívánt üzletelviségvizsgálat azonban legcélszerűbben azzal a vizsgálattal köthető össze, melyet a törvényhatósági szabályrendelet s amelyet a 94.458–VIII. 1921. BM. számú rendelet amúgy is a közigazgatás feladata lesz. A szóbanforgó esetben még inkább egyszerűsíti a helyiségvizsgálatot az, hogy a körjegyzői jelentés szerint a tervezett korcsmaüzlet eddig is ily célra szolgált helyiségben folytatnak.

A sárvári járásban felmerült a következő kérdés: Korcsmáros vágthat-e

marhát és az így nyert húst kimérheti-e? A kamara válasza: Marhavágást falusi korcsmáros egy esetben se végezhet, mert korcsmának melegélt-kiszolgálási üzletköre annyira korlátozott, hogy a marhavágásnak az üzlet folytathatása szempontjából való szükségessége kizártnak veendő. Ennélfogva az üzletben előálló nyrsrhus főlösleg alkalmi értékesítésének esetéről nem lehet szó.

Kunovszky Géza indítványa.

a) A sörkartallal az 1928. évben a csepegős sör és jégpénzre vonatkozóan kötött megállapodást helyteleníti és nem tartja kielégítőnek, mert nem fedi a szakma érdekeit.

b) Utasítja az ipartestületi előjáróságot, hogy küldjön ki e tárgyban egy nyolcas bizottságot.

c) Ezen bizottság vegye fel a tárgyalást a sörkartallal és oly irányelvek szerint kössön egységet vele, hogy a jégpénz és cseppsör címén járó térítés az egész évi hordósör forgalom kettő százalékával számoltassék el.

d) A készpénzért vásárlók 2 százalékos pénztári engedményt kapjanak és végül hogy

e) a palacsör után minden vevőnek negyedévenként pontosan fizessék ki a sörgyárak a szokásos százalékos megtérítést az egyenlő elbánás elvei szerint.

f) Keresse meg az Ipartestület hivatalosan az összes fennálló italmérő érdekközösségeket, vonja be őket is ezen akcióba és járjon el ezen kérdésben velük, egy alapon és egyöntetűen.

A SZAKMA

TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

Március 4. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Csengey Árpádnál (VII., Wesselényi u. 43.)

Március 6. D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Neiger Jakabnál (VI., Teréz körút 4.)

Március 11. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Kamarás Mihálynál (VII., Tábornok uca 4.)

Március 13. Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Démusz Jánosnál (VI., Nyugati p. u. étterem, Teréz krt 47.)

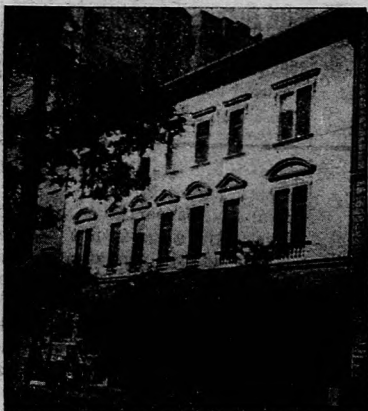
A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 45
(Havas Ödön).

Közvetítette és kialakította **134.000 P** vé-
telárért: **ZWILLINGER GYÓZÓ** in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.



MUNNICH ALADÁR múzeum, tör-
vényszéki hités szakértő által megál-
lapított forgalmi becsértéke **286.000 P.**

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésök
stb. Országos Nyugdíjgyesülete Szék-
háza, VII, Aréna út 15.

354 □ öln

Az ürmösbor*)

(Miért nincs régi magyar ürmös!?)

Írta: *Bernátsky Jenő* ny. egy. m. tanár

Ugy mondják, hogy „magyar“ ürmös sohasem létezett, mert ami forgalomba került, az „rác“ meg „olasz“ ürmös nevet viselt.

Egyik-másik idősebb kollégám azonban vissza tud emlékezni azokra az időkre, amikor az ő vidékén főtt mustból házilag ürmöst készítettek s annak magyar ürmös volt a neve.

Ennél még fontosabbnak vélem azt a történelmi tény, hogy arra mifelénk, Versecen a karlócaihoz egészen hasonló, kitünő minőségű ürmöst szoktak készíteni, nem főtt mustból, hanem vörösborból. Mi verseciek úgy gondoltuk, hogy azt teljes joggal magyar ürmösnek tisztelhetjük. Csak később, mikor felkerültem Pestre, kénytelen voltam megtanulni, hogy a diéső fővárosbelieknek jobban tetszik a „rácürmös“ elnevezés, noha szüresclni nagyon szívesen szüresclgettek a verseci Kadarka fűszerezett levét. A németországi szakemberek alighanem konziliánsabbak voltak, mert ők fenntartás nélkül „Ungarischer Wermuth“-ról is tudnak.

Versecen a nagybucu napján, szeptember 13-án nagyban folyt az általános szüret. Először a „kék“ szedték, utóbb a fehérét. A kék szőlő Kadarka volt, igen kevés Kódóskékkel keverve. Más kék szőlő, mint nevezetesen Opor-tó meg Nagyökörsem csak elvétve akadt, főleg a házi kertekben. A verseci várhegy oldalán az ortoklasz földpát kálival bővelkedő málladékában a

Kadarka rendszerint gyönyörűen be-
tudott érni; mézédessé vált, felséges
zamattal. Csak savat kellettén keve-
sebbet tartalmazott. A belőle szűrt bor
savtartalmának pótlására szerettek
minden Kadarka-táblába néhány Kó-
dóskék-tökét ültetni, mert ez a fajta
savban bővelkedik.

Nagy szőlőbirtokkal a filloxera előtti
időkben senki sem rendelkezett. Ahány
parasztház, meg kisiparos a német vá-
rosrészen, annyi szőlőeske a hegyol-
dalon. A kevés ürféle — legtöbbször
ugyancsak kisiparos származású —
egyenként legföljebb 10–15 holdnyi
„szőlőbirtokkal“ dicsékedhetett. Az ürmös-
bor mind házilag készült kicsiny-
ben. Jóformán minden szőlősgazda ér-
tett hozzá. Október folyamán minden
vasárnap szokásban volt kis utóbcu-
félért tartani, amire a mézeskalácsosok
a templom környékén sátrat ütöttek,
ahol a mézeskalács mellé egy-egy po-
hár ürmössel is szolgáltak. Itt főnt,
Pesten és főleg Budán a verseci ürmös-
höz inkább sült gesztenyét szeret-
tek ropogtatni, Mikulás napja táján,
meg Karácsony felé.

A háboru óta többször volt alkal-
mam meggyőződni róla, hogy az, amit
gyermekkorom óta magyar ürmösnek
ismerek, ugyszólván eltűnt. Láttam
ugyan és kóstoltam is ürmösnek mon-
dott valamit, de annak már csak a
színe is egészen más, nem ragyogó vö-
rös és nem fűszeresen édes, hanem bar-
naszínű és keserű. Persze felvilágosí-
tottak engem, tudatant, hogy ez az
igazi, mert olasz származású, egyene-
sen Torinóból importálva.

Most már (1930) úgy látszik vagón-
számra hozatjuk a torinói ürmösbor-
(?) Amerre fordulok, a főváros kellő
közepén és legszélső külvárosában,
valamennyi csemegeüzlet kirakatában
és valamennyi vendéglő pohárszékein
ott ragyog a garmadába állított cifra
palack, amely messziről kinálkozik és
szinte csábít: „lám hamisítatlan ürmös-
t tartalmazok, ez kell a magyarnak!“

A torinói ürmös nagyban való bevo-
nulása előtt (1926) viszont a karlócai-
nak mondott ürmös hódított. Minden
pesti vendéglő ajtaján ott lógott a
gyönyörű tábla, „valódi karlócai ürmös-
bor“ felirással. Csodálkoztam rajta,
hogy honnan ered egyszerre a nagy
barátság Jugoszláviával. Hiszen a há-
boru ⁴⁰ Karlóca elszakított területhez
tartozik. A háboru előtt egészen más
volt a helyzet. De mai nap Karlóca
Jugoszláviában van és tapasztalt üzleti
körökből tudom, hogy kereskedőink a
Jugoszláviával való üzleti összekötte-
tésektől nagyon fáznak, mert az oda-
küldött pénz ottan egészen különleges
törvény alá esik. Amde hamar megvi-
gasztalódtam. Ugyanis egyszer — csak
egyszer —, a valódi karlócainak hirde-
tett ürmöst megízleltem és azonnal
megállapíthattam, hogy ez egyáltalán
nem az, amit én délvideki igazi ürmös-
nek ismerek. Megengedem, hogy
mások roppantul meg vannak vele elé-
gedve és hogy az önámítás, vagyis az

autoszuggesszió is valami, mert hi-
szen, aki 6 P, azaz hat pengőt hajlandó
adni 1 liter ürmösbornak nevezett fo-
lyadékért, az okvetlenül kitünőnek is
találja. A dolog többé nem érdekelt
engem. Ha ingyen adják, vagy ha ne-
kem fizetnek, akkor sem izlelem meg
többé. De gustibus...

Miért tűnt el az igazi régi magyar
ürmös? A régi időkben a jóféle mag-
yar vörös ürmös Magyarország dél-
vidékén készült és onnan talált utat a
fővárosba. Az ahhoz hasonló termé-
nek Budapesten mai nap is sok lelkes
fogyasztója akadna. Az imént említett
két eset — a „valódi karlócainak“ jel-
zett folyadék és a kétségtelenül való-
ban olasz származású torinói ürmös —
világosan bizonyítja, hogy a főváros-
ban nagyon jól lehet üzletet csinálni
vele. Délvidekünkéről hozatni elsőrendű
árut jelenleg a lehetetlenségig hatá-
ros. Tehát idehaza kell készíteni, ter-
mészetesen becsületesen és — a vörös
ürmöst — pontosan úgy, ahogy az Ver-
secen szokásban volt. Ennek látszólag
több akadálya van. Tapasztalataim
szerint azonban az akadályok legyöz-
hetők.

(Folyt. köv.)

Az új (módosított) bortörvény végre- hajtási rendelete

Amennyiben a bizottság elnöke vagy
bármely tagja e tekintetben alapos
gyanura okot szolgáltatható körülmé-
nyeket észlel vagy éppen valamely
tiltott cselekmény elkövetéséről tudomást
szerez, köteles ezt az illetékes I.
fokú rendőrhatalóságnak akár előszó-
val, akár írásban azonnal bejelenteni.

Az illetékes I. fokú rendőrhatalóság,
— anélkül, hogy a feljelentésre okot
szolgáltató körülményeknek vagy a
gyanú alaposságának előzetes mérle-
gelésébe bocsátkoznék — köteles ily
esetben az illetőnél azonnal helyszíni
ellenőrzési szemlét tartani.

Ezen szemlére a bejelentő borellen-
őrző bizottsági elnök vagy tag feltét-
lenül meghívandó.

A borellenőrző bizottságok elnökei-
nek és tagjainak az általuk teljesített
fenti bejelentéseknél, valamint általán-
ban mindenkor kellő óvatossággal és
azért, hogy az érdekeltet a tervezett
helyszíni szemlérel előzetes tudomást
ne szerezhessenek, s ezáltal annak si-
kerét ne hiúsíthatják meg, másrészt
pedig azért, hogy senki alaptalanul
meg ne gyanúsítható.

A borellenőrző bizottság elnökének
vagy tagjainak jogában van, az illeté-
kes I. fokú rendőrhatalóság közbenjöt-
tével, ezen hatalóság egyik tisztviselő-
jének jelenlétében, helyszíni ellenőrzési
szemléket is tartani. (R: 101. §.)

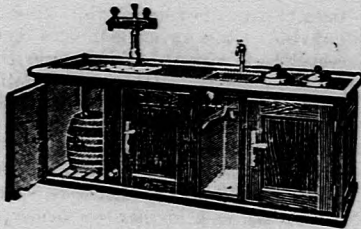
Ha a helyszíni ellenőrzési szemlét
valamelyik borellenőrző bizottság el-
nöke vagy tagja fogantatosította, vagy
ha az I. fokú rendőrhatalóság által meg-

*) E tanulságos közleményt a Bor.
Lapokból vettük át.

Önnek a legjobb barátja a
Dr. WÄGNER-FÉLE
bor- és sörkimérő-pult

mert vendégeket hoz Önhöz és sok-
szorosára emeli üzlete forgalmát!

KÉRJEN AJÁNLATOT!



Jégszekrények, pohárállványok,
komplett szikvizgyártó berendezé-
sek legjobb beszerzési forrása:

Egyesült Gép- és Fémáruhárok Rt.

Budapest, VI., Lőportár-utca 9—11.
(a nyugati pályaudvar közelében)

Tel.: Aut. 923—23, 923—24.

Latott helyszíni ellenőrzési szemlé-
szakértőként valamely borellenőrző
bizottság elnöke vagy tagja volt je-
len, úgy szakképviselőül is a borellen-
őrző bizottság illető elnökét vagy tag-
ját kell tekinteni s így szükség esetén
ő idézendő meg szakképviselőként a
tárgyalásra (R. 120. §.) s a vonatkozó
I. és II. fokú határozatok, a tárgyirat-
ok kapcsán, a fellebbezés jogának
esetleges gyakorlása céljából is ő hoz-
apintatossággal kell eljárni, egyrészt
zá küldendők (R. 115—116. §.)

Az öt év elteltével ugyanazokat az
egyéneket újra ki lehet nevezni, illető-
leg újra meg lehet választani.

A borellenőrző bizottságok kötele-
sek, a borvizsgáló szakértő bizottság
kívánataira, a szüret befejeztével mű-
ködési területek legjellegzetesebb bor-
raiból mintákat küldeni, egyrészt azért,
hogy a borvizsgáló szakértő bizottság
az ország különböző borvidékein ter-
mett borok minőségéről és összetételé-
ről, évről-évre tisztá képet nyer-
jen, másrészt pedig, hogy ezen mintá-
kat a borvizsgáló szakértő bizottság az
elébe kerülő gyanús összetételű borok
vizsgálatánál összehasonlítási alapul
használhassa.

A borellenőrző bizottság a fenti fel-
adatain kívül borforgalmi és borérté-
kesítési ügyekben véleményező testü-
letet képez.

**129. §. Az Országos Szőlő- és Borgazda-
sági Tanács.**

A Bt. 53. §-a szőlészeti és borászati
szak- és gazdaságpolitikai kérdések
megvitatására, szakvélemények felül-
bírálására, elvi jelentőségű szakkérdé-
sekben véleményezésre és javaslatte-
telre, az érdekelt miniszterek képvisel-
őinek bevonásával, szőlő- és borgazda-
sági tanács szervezését rendeli el.

**130. §. Az Országos Szőlő- és Borgazda-
sági Tanács szervezete.**

Az Országos Szőlő- és Borgazdasági
Tanács a földművelésügyi miniszter
által a szakmai és a tudományos
érdekeltségű köréből meghívott 9 tag-
ból áll.

Hivatásból tagjai a tanácsnak: a m.
kir. földművelésügyi miniszter, a szőlő-
észeti és borászati osztályának főnöke
helyettese, a m. kir. szőlő- és bor-
gazdasági központi kísérleti állomás igaz-
gatója, az országos kémiai intézet
igazgatója, a m. kir. állami központi
főfelügyelője, a budapesti kereskedel-
mi és iparkamara elnöke, az országos
központi mezőgazdasági kamara kép-
viselője, továbbá mind a vármegyei

hegyközségi tanács tagjai sorából egy-
egy kiküldött.

Tagjai továbbá a tanácsnak: a bel-
ügy-, külügy-, pénzügy-, kereskede-
lemügyi és a népjóléti és munkaügyi
minisztériumoknak az illető miniszte-
rek által kijelölt és a földművelésügyi
miniszter által kinevezett egy-egy kép-
viselője, továbbá a tanácsnak a földmű-
velésügyi miniszter által kinevezett
előadója, titkára és jegyzője.

A minisztériumok állandó képvise-
lőin kívül meghivandók az egyes ülés-
ekre a tárgysorozat szerint tárgyalás
alá kerülő ügyek illetékes szakosztá-
lyának képviselői is.

A tanács a szükséghez képest tart
üléseket, melyeknek összehívásáról az
elnök köteles gondoskodni. Negyed-
évenként legalább egy ülés föltétlenül
összehívandó a folyó ügyek letárgya-
lására.

A tanács üléseit az elnök vezeti és ő
jelöli ki a tárgyalásra kerülő ügyek
szakelőadóit is. Az elnököt akadályoz-
tatása esetén a földművelésügyi mi-
niszterium szólészeti és borászati osz-
tályának vezetője helyettesíti.

A tanács rendes és hivatalból kije-

lölt tagjai minden ülésen tanácskozási
és szavazati joggal bírnak.

A titkár nyilvántartja és az elnök-
nek bemutatja a tanácshoz beérkező
ügyeket, eljuttatja azokat az előadó-
hoz, illetve az elnök által kijelölt szak-
előadóhoz, megszövegezi a tanács fel-
terjesztéseit és véleményeit, gondosko-
dik az ülésekre szóló meghívók szét-
küldéséről és általában a tanács összes
adminisztratív ügyeit ellátja.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Vendéglős konyhája büszkesége,
Az ételek finom izletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc
Szeged. édes nemes paprikát á
kgr. 3 P 20 fillér.

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Uj Borfövény-Hívonat plakátja drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételenél darabja 80 fillér.

A korcsmal hitel eltörléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

**Flatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi
XXXIII. t.-c.) szóló plakát** „ **40 fill.**

Padlóra köpni filós plakát „ **40 fill.**

**Éneklés és lárnozás hatóságilag filva
van plakátja** „ **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd filós plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltés-
miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. —
Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” ki-
adóhivatalában, Budapest, VI., Aradi utca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbéliyekben,
10 és 20 filléres címetekben előre beküldeni, mi-
után az utánvét melletti küldésnél igen nagy a
portóköltés.